

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditor'a foiei pe afară la c. r. poste cu bani gat'ă prin scrisori franceze, adresate către expeditor'a. Pretulu prenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. car pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 24. ANULU XIX.

Săbiu, în 25 Martiu (6 Aprilie) 1871.

tru celelalte părți: în Transilvanie și pentru provinciile din Mo-narchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. și țeri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscratiunile se platescu pentru întâia oară cu 7 cr. sirulu, pentru a două oară cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Cu 1 Aprilie se deschide prenumeratiunea nouă la „Telegrafulu Romanu” pre langa conditiunile espuse în fruntea foiei. Editor'a.

Eveneminte politice.

Sa incepem astăzi a insira evenemintele mai insemnate prin aceea, ca referintile între Germani'a, imperiulu celu nou, și Austri'a, imperiulu celu vechiu, devinu totu mai cordiali. Primirea adjutantului imp. austr. de Bellegarde, carele a fostu specialu tramisu de curtea din Vien'a sa gratuleze pre imperatulu Wilhelm la ziua născerei sele și sa-i duca ordinulu Mari'a Theresi'a, se facu în unu modu foarte distinctiv. Adjutantele tramisu a fostu înca utat de toate cate a vedutu și a auditu. Prussi'a nu mai este rival'a Austriei de aci încolo. Cordialitatea cea mai intima are sa se desvôle pre venitoriu între aceste două imperatii, carea sa domnesca în — veci (Asi'a se incheia tratatele de pace; câtu de scurte suntu veciele aceste, avem ocaziune-sa le vedem de atâtea ori.)

Prussi'a, cărei Austri'a i a ajutat sa gonésca pre danezi din Slesvig-Holstein și, dreptu respłata, ea a gonitu apoi pre Austri'a din Germani'a, nu are cauza că sa fia suparata pre imperiulu nostru. Nemtii, carii dăcu despre sine ca suntu elementulu celu mai vitalu din imperiu facu serbatori preste serbatori pentru invingerea armeloru prussiene, pentru ca Germani'a si-a recăstigatu ierasi imperiulu și imperatulu seu. Credulitatea pare ca nu are margini în diplomati'a austro-ungurésca.

În Romani'a amu vedutu și din numerii nostri trecuti ce s'a petrecutu; și amu omintitu ca cele petrecute cu ocaziunea festivatiiei (nemtiesci) au produsu caderea ministeriului de mai nainte Ioanu Ghic'a și înlocuirea lui prin celu a lui Lascaru Catargiu. Nu amu amintitu inse până acum de disolverea camerei, carea înca a urmatu, din cauza ca camera nu voiă sa primésca pre unu ministeriu, ce nu este din majoritatea camerei. (Si constitutionalismulu și are capriciele sele). Governulu promite acum a face unu apelu nou către țiera și a alege alta camera.

Cum s'a urmatu schimbarea acést'a aflăm din diferite părți următorele:

În noptea cându se spargeau ferestriile dela, și se resturnau blide și sticle în, și fugiau nemtii din sal'a „Slatineanu”, Domnitoriulu a chiamatu pre capulu cabinetului Ioanu Ghic'a și iau cerutu sa-si dea demissiu-ne. Ministrulu presedinte fu gat'a numai de câtu și demissionă și anuciă camerei demissiu-ne data și primita.

Lascaru Catargiu spune a două di camerei, ca Domnitoriulu l'a chiamatu pre densulu, pre N. Golescu și pre Haralambiu, adeca pre fostii locutiitori domnesci și pre Demetriu Sturz'a și i-a insarcinatu a descoperi camerei, ca densulu e gat'a a abdice de tronu și de domnia și a le pune pre aceste în mânilor acelor'a, dela carii le-a primitu, deca camera, nu i va dá dreptulu de a denumi ministri pre acei'a, în cari sa aiba deplina încredere. Prelanga acést'a camera sa voteze bugetulu și legile financiale pre doi ani înainte. Siedinti'a publica se preface în siedinti'a secreta. Lascaru Catargiu repetesce cuvintele Domnitoriulu de cuprinsulu de mai susu. Iepureanu spriginésce pretensiunea Domnitoriulu și arata ca în impregiurările în care se afla țiera nici nu potu guberná altfelu; acést'a s'a potutu vedé și din epistol'a ce a publicat'o principiile în strainatate, carea a fostu că unu echo la cuventulu de tronu. Campi-ne a nu dice ca Domnitoriulu pôte abdica, pentru

ca constitutiunea a prevedutu casulu vacantei tronului și asi'a și mijlocele la cari sa tinda țiera înca stau la dispusetiune, dara nu va volá nici odata a se dá frenel guvernului în mâni absolutistice.

Astfelu de pareri se mai audu și dela alti deputati. Deputatulu N. Blaremberg i face inse imputări aspre Domnitoriulu, pentruca nu a încetatu înca de a fi némtiu și ca se află sub influentia prussiana, carea i sioptesce abdicarea. „Sa nu ne lasăm sa ne sparie; sa-i spunem francu Domnitoriulu ca i primim abdicarea și sa se dechiare camera permanenta.

N. Ionescu critica epistol'a cea cunoscuta a Domnitoriulu, carea s'a creatu pre atunci, precându Iepureanu erá presedinte alu consiliului de ministri. Si din tiesatur'a acestei cuvântari se audu civinte grele, și adeca, ca „plant'a cea străina nu va prinde radacini aici în țiera.” Cu toate aceste face propunerea a se spune Domnitoriulu, ca camera nu primésce conditiuni, ci se tiene strictu de constitutiune; faca și Dtoriu asemenea séu sa se — duca.

Urmarea o cunoscem, și foile straine înca spunu ca principiile Carolu ramâne în țiera.

„Kelet” în corespondintiele sele intaresce cele ce aducu diariile de dincolo despre toate aceste. Disolverea camerei a fostu comitata de unele incidente, cari puteau dá ansa la versari de sânge. Cându se presenta ministerulu celu nou, camera, cetim ca erá încungurata de militia. La întrebarea ce se facu decâtra deputati, ministrulu de resbelu, Tellu respunde, ca nu scia nimic'a despre armata și ca densulu nu, a datu nici unu ordinu.

Iritarea spiriteloru din siedinti'a aceea nu se pôte descrie.

Ministerulu dupa constitutiunea sea cea mai nouă consta din urmatorii: Lascaru Catargiu presedinte și ministru de interne, G. Costaforu de externe, P. Mavrogeni de financia, gener. E Florescu de resbelu, N. Cretiescu de justitia și interimalu de afacerile publice și Christianu Tellu de culte și instructiunea publica.

Lupt'a între France si a începutu. Telegrama din 2 Aprilie n. spunu ca insurgentii (comitetulu din Parisu) au ocupatu Courbevoie, Puteaux și podulu dela Neuilly; fara inse batuti de trupele din Versailles. O depesia pin Londonu spune ca trupele au prinsu 200 de insurgenti. Scirile din Versailles lauda tienut'a tropeloru și esprima speranti'a ca în scurtu timpu voru suprimá revolutiunea; dara revolutiunea operéza cu patru corpuri de 110,000 ómeni și 200 tunuri.

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a din 20 Martie a casei deputatiloru. Presedinte Somssich. Dintre ministrii au fostu de facia: Gorove și Pauler.

Dupa anuciarea petitiuniloru incurse se continua desbaterea despre propunerea lui Irányi.

F. Eber vorbesce contr'a propunerei; Ign. Hetfy pentru. Densulu polemiséza contr'a lui Il. Schvarz, care a vorbitu în siedinti'a trecuta dela despre Franci'a. Elu combate possibilitatea, ca s'aru potea în genere otari estu contribuie vre-o natiune la desvoltarea civilisatorica, și chiaru din punctulu ast'a de vedere nu pôte admite a se discutá natiunei franceze inflenti'a ei asup'ra desvoltarei liberali. Sa nu se uite ca natiunea franceza a spartu feudalismulu în Europ'a. Altu cum nu e adeveratu ca interventiu-ne diplomatica ne aru fi incurcatu neapertu în vre-unu resbelu (Aplau se la steng'a estrema).

Ed. Horn (contr'a propunerei) aprobéza pre deplinu politic'a neutralitatiiei, și e convinsu ca unirea Germaniei jace în interesulu Ungariei, nu pôte inse admite a se vorbi cu atatu despretiu despre republic'a franceza, ba chiaru despre natiunea franceza. Republic'a franceza a doveditu pana la evidentiã facultatea ei de viatia, aici jacu garantiile esistintiei ei.

Dupa ce mai vorbescu Hen'szlmann și Patay pentru propunere, ia Irányi i cá propunetoriu cuventulu finale. Densulu combate mai întâiu afirmarea, ca desbaterea acést'a n'aru avé nici unu scopu; scopulu acestei desbateri e, a aretá regimulu calea, pre care are a urmă pre viitoriu. Vorbitoriulu și motivéza deci propunerea pre largu și în modu înaltu patheticu, polemiséza apoi contr'a afirmariloru mai multoru deputati dela steng'a.

M. Iokay respinge presupunerea, ca s'aru fi opusu vre-o data regimulu nationalu. Politic'a lui a fostu și e; Ungari'a trebuie sa și castige, cu toate mijlocele ce i stau la dispusetiune, libertatea sea. Acestei politice a remasu fidelu și cine lu acusa a fi vorbitu bateru unu cuventu contr'a ei comite o simpla calumniare.

20 membri dela steng'a moderata ceru votarea nominalu. Resultatulu: Pentru propunere votara 33, contr'a 225, absentii 175 deputati.

Deosebitele puncte ale bugetului se cetescu dupa aceste și acordéza fara vre-o desbatere.

Incheierea la 2 ore.

Siedinti'a din 21 Martie. Presedintele Somssich. Regimulu lu representa Horváth.

Dupa finirea formaliloru se primésce bugetulu în a treia cetire. Dupa aceea vine la pertractare contractele de estradare încheiate cu Itali'a, Sivedi'a și Norvegi'a. La desbaterea care se încinge și carea pentru noi e de pucinu interesu și din asta, cauza nici n'o publicam, iau parte: Várady, D. Irányi, K. P. Szathmáry, S. Vucovich și minist. de justitia Horváth. Cas'a intréga primésce susu amintitele proiecte în genere câtu și în specie nemodificate.

Proiectulu de lege alu ministrului de justitia despre înmultirea numerului judiloru la curtea de cassatiune se primésce dupa o scurta desbatere.

Bugetulu pentru provisoriulu fumanu se cetesce și votéza.

A. Pulszky cetesce referatul sectionei centrale despre propunerea lui Irányi, privitoré la instructiunea adultiloru. Sectionea recomanda respingerea propunerei.

Irányi, Kiss, Simonyi și Gonda vorbescu contr'a parerei sectionei centrale. Aug. Pulszky apara raportulu sectionei centrali, care la votare se și primésce.

Dupa aceste se începe desbaterea generale despre proiectulu de lege relativu la organizatiunea municipieloru.

P. Királyi, cá referinte alu sectionei centrale, esplica mai întâiu, încátu proiectulu acést'a diferesce, de celu mai nainte ascernutu de regimulu. Atâtea modificatiune s'au facutu la elu, încátu na mai pôte fi vorb'a de celu dintâiu. Inse de și proiectulu regimulu s'a modificatu asi'a de tare, totu-si nu s'a potutu aflá o contielegere între sectioni, și asi'a s'a ascernutu si unu votu alu minoritatiiei.

Vorbitoriulu recomanda primirea proiectului modificatu de sectionea centrale.

Br. Lad. Simonyi representa votulu minoritatiiei în numele sectionei 5, 8, și 9. Sectionile susu atinse afla două mominte daunacióse, care și suntu bas'a proiectului regimulu, și cu carii nu se potu invol. Aceste mominte suntu: justiti'a admi-

nistrativa și voturile virile. Secțiunile sunt contr'a acestor două principii.

G. S ü l l ö (pentru propunerea secțiunii centrale) accentua mai întâi necesitatea controlului regimului vis-a-vis de municipii și comune. Regimul este estusul potestății statului, și are prin urmare a exercia supraveghierea preste afaceri comunale etc.

Contr'a elaboratului secțiunii centrale mai vorbesc H. S c h v a r z, și apoi se încheie ședința.

În ședința din 22 Martie se continua desbaterea generală despre proiectul de lege relativ la comune.

L. G o n d a e de parere ca proiectul acestuia de lege, deca se va executa, va produce un stat de politie, în care nu exista nici libertate individuale nici autonomia.

La desbaterea acestui proiect, care ample ședinți a intrăga mai iau parte, parte pentru, parte contra: L a t i n o v i c s, A. G u b o d y, conte Frd. Z i c h y, K. T i s z a, M. B r e n n e r b e r g, A. C s a n a d y și H o r n.

Punendu-se la votu ca s'a primesc proiectul apröpe unanimu de baza pentru desbaterea speciale.

Incheierea ședinței la 2 öre.

În ședința din 23 Martie a casei ablegatorilor se trece îndata dupa finirea formalilor obi-cinuite la desbaterea specială despre legea municipale.

§. 1. suna: De comune se privescu:

a) Orășiele, care, în întielesulu § 65 alu acestei legi, au unu magistratu regulatu.

b) Comune mari care n'an magistratu regulatu, nse sunt în stare a implini independente funcțiunea impusa prin lege.

c) Comune mici, care în urm'a relațiilor materiale marginite nu sunt în stare a satisface agendelor impuse prin lege și sa impreuna spre acestu scopu cu alte comune.

I. G y ö r f f y dorește a se pronunția ca orășiele libere regesci nu se tienu de categori'a acestor'a.

Ministrulu de interne W. T o t h tiene acést'a observatiune de superflua, de öre ce legea municipale contine în privinti'a acést'a otariri chiare.

FOISIÖRA.

Petroleulu și untulu de rapitia.

Este în adeveru o aparițiune particulară pre teremulu economicu, că unulu din articolele cele mai principale ale consumatiunii generale sa capete mai de o data o concurențiã însemnată, fără că pretulu seu sa scada marcabilu, care casu lu am vedutu în ultimii ani la articolele petroleulu și untulu de rapitia.

Exploatarea isvörelor de petroleu din America de Nordu, care a intratu în activitate pre la începutulu deceniulu trecut, a capatatu dejã în anulu 1867 o întindere asiã de mare, încãtu se acceptã ca acestu nou materialu de arsu sa faca o impresiune deprimãnda asup'rã tuturor celor-lalte materialuri de arsu din Europ'a.

Esportulu Americii de Nordu a fostu:

în anulu 1867:	67,052,037	Galöne
" 1868:	99,281,750	"
" 1869:	102,748,604	"
" 1870:	140,602,215	"

Din acést'a cantitate 90% s'a transportatu la porturile europene. De atunci însa precum se vede din citatele cifre statistice esportulu a trecut preste îndöitu, fără că valörea sa cadia. Productiunea a crescutu asemenea mai rapidu decâtu esportulu, fiindu ca se acopera cu densulu imensulu consumu indigenu alu Americii. Pre cându în anulu 1868 terminulu mediu alu fabricatiunii jurnaliere în districtulu Pensilvaniei erã de 10,000 butöie, în anulu 1870 acést'a productiune a crescutu la 15,400. Productiunea a crescutu daru cu 54%, în faci'a cărei creșteri se aflã în esportu unu plus de numai 41%, la care cata a se mai adaoga ca în ultimii ani s'au mai descoperitu isvöre de petroleu în Canad'a la Océnu pacificu, etc.

Spre a nu obosi pre lectorii nostri cu multe cifre, vomu mai spune numai, ca valörea petroleulu care s'a esportatu în anulu espiratu din America de Nordu este de 35 miliöne dolari.

Propunerea lui G y ö r f f y se respinge.

§. 2. suna: Comun'a și administrãza afacerilo ei interne independente, încãtu e convenibilu cu legile; ea executa ordinațiunile legi și jurisdicțiunilor respective, relative la administratiunea statului și jurisdicțiunei.

K. T i s z a propune pentru § 3. și 4. edițiunea urmãtoare:

§. 3. Comunele stau sub supraveghierea directã a jurisdicțiunilor și prin aceste sub supraveghierea indirectã a ministeriulu.

§. 4. În casuri, cându

a) se face injuria (nedreptate) seu vre-o danna singuraticiloru prin comune, seu comunelor prin jurisdicțiuni seu prin ordinațiunile regimului,

b) e vorb'a da esplicarea legi seu vre unei ordinațiuni a regimului seu jurisdicțiuniloru,

c) decidu judecatoriile regulate.

Asup'rã acestei cestiuni se incinge o desbatere mai lungã, la care iau parte P. H o f f m a n n, P. M o r i t z, E. I v a n k a și A. C s e n g e r y.

Propunerea lui T i s z a se respinge cu 119 contr'a 116 voturi.

§. §. urmatori pana la alu 21 se primescu mai fara vre-o desbatere.

La partea III, care tratãza despre drepturile comunelor, ascerne P o p o v i c i u amandamentulu ca: sustinerea școlilor confessionale și administrarea banilor orfanilor sa se tienu de competiãta comunelor. Dupã o desbatere scurtã se reiapta.

Incheierea la 2 öre.

Douë interpelatiuni în Dieta Ungariei,

în interesulu popörelor creștine din Oriente.

Ieri, Mercuri în 29 Martiu, în camer'a deputatorilor a dietei ungueresci iera se venturã politic'a austro-magiara din Oriente. În impregiurãrele de faciã acestu incidinte merita cea mai încordata atentiune în întregu Orientele Europei și specialu în Serbi'a și Romani'a.

Caus'a s'a sulevatu printr'o interpelatiune a deputatulu serbu nationalu din Neoplanta Dr. Stef. Pavloviciu, de a căru pasire și descoperiri profitãndu deputatulu românulu nationalu V. Babesiu,

Acést'a suma se potrivește apröpe cu valörea totale a productiunii untulu de rapitia din tötã Europ'a; de-si n'avemu tocmai statistice positive, însa dupã datele pre care le avem înainte ochiloru nostri, se pöte constata cu öre care siguranțiã ca cunãlitate de untu de rapitia consumata în Europ'a, este inca mai pre josu decâtu consumatiunea petroleulu. În Engliter'a spre esemplu s'a importatu în anulu espiratu circa 400,000 quartu rapitia și 240,000 maji oleu de diferite semãntie de oleu, ceea-ce în totalu da mai multu decâtu 800,000 maji oleu, în valöre de apröpe 40 miliöne franci. În Engliter'a esportã ierãsi din acestu articolu cá la 170,000 maji, care suma pöte fi cam analoga cu productiunea indigenã. Engliter'a este totu-d'aunã consumãtoarea cea mai mare a acestui articolu, fiindu-ca ei i trebuie förte multu materialu de unu pentru imensele masine, fabrice, vapöre și mai cu seama pentru acele 3200 mile germane de drumu feratu. Fiindu ca caus'a pentru care acestu articolu si a sustinutu valörea sea, chiãru în faci'a colosalei concurențiã a petroleulu, este ca din întrebuintiãrea cá materialu de arsu, a trecut la întrebuintiãrea cá materialu de unu, intr'unu gradu asiã de întinsu.

Încã pre la începutulu anulu 1869, cându rapidã creșcere a importãrei de petroleu, care s'a întelnit cu förte mari cantități de untu de rapitia, scãdiuse pretiurile untulu de rapitia la târgurile Germaniei de Nordu la circa 9 taleri, se credea în generalu ca acestu articolu si a terminatu rolulu seu, și ca numai o desfacere förte mare aru mai putea face rentabilã acést'a productiune. Societatea parisiãna Hause (prectum se dice cu sprijinulu fonduriloru unui corpu clericalu) cere de câtu-va ani înmultã mereu imensulu ei depou, fără a se decide sa vendia chiãru în faci'a celei mai favorabile conjuncture, pãrea a se apropiã de ultim'a ei öra. Însa lumea se întielese în privinti'a midilöcelorului acestei societãti. Comperãrile se continuau fără nici o intrerupere, și în primãvër'a anulu trecut, ea posedã o cantitate de 400,000 maji untu de rapitia, în valörea de apröpe 18 miliöne franci. A-

estinsu cestiunile mai departe și puse — cum este dical'a — punctulu pre i.

Dr. Pavloviciu manecãndu din tenörea cunoscutei note a dlui c. Beust, cu datulu de 23 Nov. 1870, și din informatiunile ce are de a dreptulu din Belgradu despre respicatiunile dlui c. Andrassy, asup'rã și în consecinți'a aceleiasi note, arãta ca întrö ambele procederi și directiuni existe cea mai apriga contradicere, carea neaperatu și ne amenatu trebuie lamurita, întrö interesulu statulu nostru și alu popörelor vecine din Oriente.

Nota dlui c. Beust din 23 Novembre a. tr. îndreptata cátra agentii nostri diplomatici din Belgradu și Bucuresci, amenintiã pre Serbi'a și Romani'a cu tötã puterea întregi Monarchie austro-nemtiesci, deca acolo s'aru iacerã miscari și strãformãri de statulu croitu prin tractatele de la 1856/8 și prin statoriri de atunci urmate prin diplomatiã. Acést'a amenintiãre a causatu mare nelinisciro în spirite și a facutu multu sânge reu în Oriente, anume în Romani'a și Serbi'a, în céstã din urma mai vertosu, căci regimulu Serbiei, dela instalarea ministeriulu magiaru a nutritu o incredere, amu poté dice, copilarësca în bunele intentiuni ale unguiloru faciã de sine.

Dlu c. Andrassy dejã odatã, asup'rã unei interpelatiuni a deputatulu Stratimiroviciu, s'a opinatã a dá acelei note o alta interpretatiune, de cátu ce suna testulu ei vorbalu; a splicatu amintãta amenintiãre astfelu, ca la casu de veri-ce miscare în Orientele vecinu, Austro-Ungari'a — pre câtu timpu nu s'aru amestecã vr'o alta putere strãina, respectãndu tractatele — n'aru interveni. Daru cu acést'a elasticã frasa nime nu s'a potutu multãmã; nu s'a multãmãtu nici dlu interpelante Stratimirovici ci a pusu pre mäs'a casei unu proiectu de resolutiune pentru mai departe desbatere și dilucidãre a causei.

Acum vine dlu Pavlovits și ni spune, ca dlu c. Andrassy, paralelu cu aceea ciudatã nota a contelui Beust, prin agintele diplomaticu din Belgradu (dlu Kállay,) a datu cele mai chiare lamuriri — chiãru în contr'a testulu acelei note, dechiãrandu ca — nu se va întemplã amestecu și întervenire în Oriente nici la casulu d'o rescöla formale contr'a Porței.

Acést'a este unu contrastu nesplicabilu, este

cestã cantitate întretea cu multu termenulu mediu alu productiunii anuale din întregã Francia, care se calculãza cá la 250,000 maji. Acést'a cuantitate pöte fi înmagasinata numai în Paris, astufeliu ca o parte a trebuitu sa se transporte la Rouen și la alte provincie. Din rapidã creșcere a pretiurilor untulu de rapitia, mai cu seama în a döva jumetate a anulu espiratu, posesorii acestui colosalu depou, nu au potutu trage veri-unu folosu directu, din caus'a cernãrei Parisulu.

O episoda interesantã în istori'a Hausei de oleu în Paris, a fostu timpulu cernãrei a capitalei Francei. La închiderea Parisulu se aflã acolo unu depou de 360,000 maji; asiã darã în faciã lipsei de gasu și altorü grasimi pentru unu și pentru gãtitu, posesorii acelu depou s'au vedutu pusi în positiune de a începe vendiãrea, ceea ce pana acum, — de-si pretiurile de 101 fr. pro maja dubla, au pastratu fermitatea numai pana ce s'a ivitu în piatiã o însemnatã fractiune din colosalu depou. Însa și acum conducatoriã Hausei au remasu fideli principiulu lor. Astfelu ca acei'a cari erau mai multu decâtu siguri ca la deschiderea Parisulu, depoulu de oleuri va fi cu totul consumatu, au mai gasitu inca 220,000 maji.

Acést'a este cu atâtu mai curiosu, cându se știe ca din tötã cele-lalte articole n'a remasu mai nimic. Asiã darã multu influintiãtoarea partiã a Hausei a isbitu a asigora depoulu ei în contr'a sequestrãrei din partea guvernulu.

Deca darã, cu totu capitalulu de care dispunö societatea Hause din Paris, tergulu europenu n'a fostu pana acum simtibile atacatu, și deca posesorii de diferite masine n'au fostu fortiați pana acum a plati pentru materialulu lor de unu mai multu decâtu li s'aru rentã, acést'a este a se multãmã concurenței petroleulu, și cu atâtu mai multu ö si petroleulu s'a începutu a se rafinã în cele din urma, est-feliu ca se întrebuintiãdea dejã la multe locuri și cá materialu de unu.

(Trad.) „Mercant.“

unu dualismu diplomaticu. — alătu de periculosu facia de popórele Orientelii și chiaru de imperiulu otomanu, cătu de nesuferibilu, este dualismulu politicu internu facia de natiunile nemagiare și negermane ale Monarchiei. Aci lumin'a trebuiá aduse cu veri ce pretiu și inca tocmai in acestu momentu, cându in Oriente popórele in celu mai mare gradu suntu cuprinse de dorulu și petrunse de necesitatea d'a se emancipá.

Spre scopulu d'a provocá acea lumina, dlu Pavloviciu formulá urmátóri'a

INTERPELATIUNE

Cătra dlu ministru-presiedinte contele Anrassy:

1. Avut'a onorab d ministru presiedinte cunosciintia despre not'a ministrului de esterne din 23 Novembre 1870, anume despre tenórea ei, atunci cându ea s'a scrisu, séu cându s'a speditu agintiloru diplomatici la Belgrádu și Bucuresci?

2. Déca dlu min. presiedinte a avutu acésta cunosciintia, fostu a și este de acordu cu cuprinsulu acelei note?

3. Déca este de acordu — cum va splicá și pune in consonantia aceea nota cu garantiile ce a datu densulu in Belgrádu despre amiti'a facia de Serbi'a chiaru și pentru unu casu de rescóla in contr'a Pórtii otomanice?

Pest'a, 29 Martie 1871.

Stef. Pavlovits.

Pána ce dlu Pavlovits si-motivá de pre tribuna interpelatiunea cu o lunga insirare de totu felulu de arguminte, deputatulu V. Babesiu apucá a formulá din parte-si in aceeași cestiune câte-va alte întrebări, cu tendintia de a face lumina și într-o parte, asupr'a cărei interpelatiunea lui Pavlovits nu se estindea, anume in privint'a României.

Insinuandu-se Babesiu la cuventu, spusu pre scurtu, ca — déca candu-va alta data, astadi pusețiunea Monarchiei, și desclinito politica regimului ungurescu facia de Oriente, trebui sa fia chiaru și desbracata de ori-ce ambiguitate: contradicerea in portarea și lucrarea de pana acum, trebui sa dispara; — spre acestu scopu elu presenta urmátórea

INTERPELATIUNE

Onorabilulu d. ministru-presiedinte ungurescu regiu.

Cu provocare și reducere la interpelatiunea facuta de dlu Stef. Pavlovits in privint'a politiceii orientale a regimului, aslu de lipsa a cere dlui ministru-presiedinte lamurirea urmátórilor puncturi:

1. Este adeveratu, ca dlu min. presiedinte in privint'a unei eventuale încercări de emancipare a popóreloru crestine din Oriente și preste totu in privint'a aspiratiuniloru loru pentru libertate — aru fi datu in Belgrádu declaratiuni cu totulu diferitórie de cuprinsulu notei ministrului comunu de esterne din 23 Novembre 1870?

2. Déca aru fi asiá, — datu-a asemeni declaratiuni și in Bucuresci? — Si care este apoi cea adeverata, propri'a politica a regimului, facia de nisuintele de emanciparea a popóreloru din Oriinte?

3. Déca in Bucuresci nu s'aru fi datu asemena declarare, — ce este caus'a, ca nu s'a datu? — dupa ce not'a din cestiune și acolo a provocatu asemena iritatiune și neliniscire.

Pest'a, in 29 Martie 1871.

Vinc. Babesiu.

Inchiamu cu speranti'a ca dlu c. Andrassy nu va întârdiá a dá lumin'a ce i se cere, a o dá in cea mai deplina mesura și fára tóta rezerv'a. Densulu cá barbatu de statu va scí ponderá suspiciunile și daunele ce potu, ce trebui sa se nasca din amenarea responsului, séu dintr'unu respunsu machiavelisticu. Ambele eventualități, interpelantii nu le voru perde din vedere.

„Albin'a“

De lângă Tarnave in Martie 1871.

Sa aruncámu o privire in trecutu, și sa ne aducem aminte de bucuri'a ce ni o aduse o plóia plina de daru in unele veri, dupa o seceta de luni întregi, care se pare a infectá séu a ciumá aerulu, a incremení pământulu și a useá vegetatiunea, și care impluse economii de ingrijire pentru sematurile și fructele loru. Sa mergem apoi mai departe și sa dicem: dupa o seceta ce domnise mai multe luni in unu tienutu, care se pare a infectá séu ciumá aerulu, a nadusi vegetatiunea și impluse

pre economii de ingrijire pentru sematurile și rodurile loru, vediamu odata formarea noriloru, o plóia lina începú a udá pământulu și implú inimile ómeniloru de bucuria; care insa nu tienú multu, căci urmă corendu tempestate ici cu rumpere de nouri, coló cu caderea de giatia, causandu pretutindenea nenorocire și stricatiune, și prefacú bucuri'a in intristare.

Asemena sörte avura și fostii jobagi in Transilvani'a, dupa cum se póte vedea din schitiarea ce urméza:

In anulu 1848 se nascú spiritulu tempului, vestindu libertatea natiuniloru subjugate și se lati cu o repediune mai preste tóta Europ'a.

Natiunea româna in decursu de seculi de suferintie, dupa ce se despoá in anulu 1437 prin conjuratiunea ungriloru, secuiloru și sasiloru, de drepturile politice și publice, in anulu 1848 se leganá in dulcea-i sperantia, ca acelu spiritulu alu tempului a adusu și pentru ea libertatea, dar' s'a insielatu amaru, căci ea este o parte insemnata astadi inca despoata de acele drepturi.

Spiritulu tempului din acelu anu totusi nu a fostu pentru natiunea româna fára efectu, căci elu a adusu stergerea iobagiei și in Transilvani'a, care impregiorare a implutu de bucuria inimile fostiloru iobagi. Numai cá dupa unu intervalu abia de unu anu putora aplicá la sörtele, cu totu dreptulu, esemplulu germanu: „Nie kommt was Be-seres nach“ (nici cându nu vine ceva mai bunu) căci corendu dupa ce se invinse armele ungresci in a. 1849 incepura aristocratii, resp. fostii domni de pământu a se miscá, intoema cá cându aru fi facutu unu complotu, și pasira cu jalbi la oficiurile politice de atunci in contr'a fostiloru loru iobagi, se facura conturbári in possessiuni și se scósera alti din possessiunile urbariale sub feliu de preteste, pre multi silindui a le dá astufeliu de contracte, in care trebui sa recunósca, ca postedu sessiunile urbariale cá pastori de padure, pastori de câmpu, cá arendatori etc.

Dupa crearea și infintiarea judecatoriiloru incepure a incusá multi pre fostii loru jobagi prin advocatii loru la acelea—judecatori—botezandu sessiuni curatu urbariale, in alodiale, și jobagi in dileri.

Numerulu preponderantu alu amplotiloru streini dela sfer'a politica și judiciaria in Transilvani'a dela anulu 1850 pána la anulu 1861 au fostu pentru multi fosti jobagi, asiá dicendu unu daru, căci in acelu timpu s'au decisa multe procese urbariale definitivu și dupa conscientia, cu exceptiunea judecatoriei urbariale a Muresiu Osorheilui, unde au fostu unu indigenu cá presiedinte, și ale aceloru casuri, unde câte unu amplotiatu și dintre estranei dela sfer'a politica și judiciaria lipsitu de conscientia și de constantia, au devenitu sclavu coruptiunei, de care inca se mai servéu unii din fostii domni possessori spre a ruiná totaliter pre betii jobagi.

De aru fi fostu fratii ungru și atunci in capulu trebiloru, și de aru fi ocupatu și atunci tóte posturile cardinale și cele mai de josu cu tare putina exceptiune in Comitatu și in scaunele secuiesci, precum le ocupa dela anu 1861 și anumitu dela 1867, óre aru fi remasu multi dintre fostii jobagi in possessiunea sessiuniloru loru urbariali?

Unu esemplu singuru aru fi in stare sa illustreze referint'a acésta, carea la noi este o întrebare de cele mai vitale.

Revista diaristica.

Cetimu in „Románulu“:

Abia camer'a s'a disolvatu, abia puterea executiva a remasu facia in facia cu tiér'a, uitându-se un'a la alt'a, nu cu aceea confintia, pre care nu o da de cátu o buna și leale guvernare, ci cu o completa neincredere reciproca.

Guvernulu simte ca n'are pentru densulu de cátu vointi'a, ce l'a adusu la putere și care, din nefericire pentru densulu, este in contradicțiune cu simtiementulu generale alu tierei. Elu prevede ca reusit'a in alegeri n'o póte avé de cátu întrebuintiandu acele midlóce condamnate in lumea intréga și cari au coperitu de infamia pre cei ce s'au servitu de densele.

Inse este óre de asteptatu ca ómenii din actualele guvernulu voru esitá in facia unoru asemena midlóce.

Lumea se indoieste fórté.

Ea vede ca deja bandele reorganizate au in-

ceputu campani'a loru prin suburbile capitalei, precum se va vedé din o adresa catra primulu procuror de Ilfov, ce o publicamú mai la vale. Ea a vediatu insasi Adunarea deputailoru, depositaria prin escelintia a suveranitatii nationale, incongiurata de báte, de baionete și de tunuri, amenitiata de ministri și de bande. Este adeveratu ca adunarea chiaru suptu cele mai grave amenitiari, n'a plecatu capulu seu, nu a lipsitu la detoria sea. In facia baionetei și a tunului, represintantii natiunii au datu tierei esemplulu unui curagiu politicu, care le face cea mai mare onóre.

De si acésta atitudine a Adunarei este de natura a intari caracteriele și a trage fia carui románu calea sea, cu tóte astea trebui sa recunóschemu ca multe și serióse temeri esistu. Toti se uita cu ingrijire spre viitoru, spre momentulu cându alegatorii se voru intruni spre a dá verdictulu loru asupr'a guvernului actuale alu tierei.

Lumea nu uita, in adeveru, asia lesne cum credu unii ómeni. Ea si aduce aminte ca ministrii actuali n'au nimicu de menagiatu. Ea si aduce aminte ca reputatiunea loru politica si au fectut-o prin violintiele din Sala Bossel, urmate de vestit'a ordinantia contr'a libertatiei presei și intruniloru, și de famosulu procesu dela 28 Septembrie 1859; prin asasinaturile din Craiova dela 7 și 8 Noembrie 1860, din Bucuresci dela 3 Augustu 1865 și prin tóta acea insiroire de acte politice, administrative și financiare, cari au dusu pre fostulu Domnitoru Cuz'a la 11 Februariu 1866.

Lumea se întreba déru déca acei ce au asemena autecedenti in viét'a loru politica potu și trebui sa mai inspire vre-o incredere.

Deja scomotele cele mai ciudate circula. Se vorbesce de decretarea unei ordinantii asupr'a presei și intruniloru, de arestári cu gramad'a, motivate nu scimu pre ce inchipuite și ticluite conspiratiuni, se vorbesce in fine de multe și felurite preparative.

Suntemu datorii insa a preveni „opiniunea publica“ contr'a unoru asemeni scomote, cari potu fi inventate cu scopu d'a intimidá și descuragiá. Suntemu datorii a aduce fia cáruia amine ca avem o constitutiune, votata de Adunarea Constituante, și primita suptu juramentu de capulu statului și de toti ministrii și agintii chiamati la functiunile statulu, ca nu se póte inlaturá acésta constitutiune, fára cá autorii unui asemena actu sa se puie pria faptulu loru chiaru afara din lege, și prin armare sa dea ori cui dreptulu de ai tractá cá pre nescu criminali. Prin armare, in o data, sa nu ne speriamu pré multu d'aceste scomote si, ori-cari aru fi autecedenti actualeru ministri, sa mergem cu otarire și fara temere, tari de dreptulu nostru, a ne implini datoriile, și triumfulu va fi alu binelui contr'a reului, alu legalitátiiei contr'a celoru ce voru voi a esi din trensa.

„Felinarulu“ fóia de séra din Bucuresce, se esprima asupr'a situatiunii in modulu urmatoriu:

Potemu sa dicemú acum cu dreptu cuventu ca ne aflámu într-o completa decadentia politica și sociala. Ur'a și intrig'a lucrédia cu inversiunare între románii de aceeași origine. Unii se manáncu pre alti fára a sci ce facu. O suma de factiuni, instrumente platite ale streiniloru și orbite de pasiuni vile, au hotaritu in fine sa piérdia statulu románu și adeveratii patrioti stau ingrijiti de cele ce se petrecu pre contulu loru, fára a cutediá sa casce gur'a. Si pre langa tóte acestea, tóte puterile statulu suntu desmadulate și putrede astufeliu in cátu greu le-aru putea restabilí. Acésta este trist'a realitate.

Déca acum alegerile care voru urmá, nu se voru face in plina libertate, atunci ultim'a sperantia de ori ce indreptare este perduta pentru totu d'un'a. Singur'a scapare a situatiunii presente, este numai in mán'a noului parlamentu care va veni, și déca si acésta nu va fi compusú din representantii sinceri și adeveratii ai natiunii, lucrurile se voru complicá și mai multu, fára de a mai poté fi vre o data descurcate.

Pána la 1866 sentiementulu nationalu, prestigiulu anticu și averea publica inca nu erau cu totulu cadute. De atunci inóce, situatiunea a devenitu din di in di mai trista, in urm'a tradariiloru, jafuriloru și coruptiunei ómeniloru trecutulu.

Nu interdiamu de a repeté mereu la audiulu poporului románu, cá Franci'a, natiunea cea mai mare din Europ'a, au peritu numai și numai in

urm'a intrigiloru și sfisiciloru loru interioare. Franciei s'au treditu de odata cu toate aceste pacete in midiloculu loru, fara a lua aminte intr'unu lungu sfru de ani, ca acestu flagelu se semană pre nesimțietu între ei, și prindea din ce în ce mai multa radacina. Acestu este sistemulu prigonitoriu și destructivulu care a servitu de basa fundamentala scopulu urmaritu de germani asupr'a Franciei.

Sa bagamu de seama și la cele ce se petrecu la noi; sa le damu mai multa atentione, și indata ne vomu convinge ca acelasi sistemulu ne persecuta și pre noi. Amu avutu ocaziune sa vedemu ca acel sistemulu ne a lovit mai inteu de toate acolo unde eramu mai slabi, in averea noastră publica și privata. Acestu s'a facutu prin celebra și nerusinata cestiune a lui Strusberg, in urm'a careia noi remanemu tributari cu 400 milliōne lei noi, o cifra, la care, deca ne-amu gândi mai seriosu, amu incepe sa ne ingrijimu și sa ne cutremuramu de viitorulu nostru. Indata dupa acestu, acelasi sistemulu ne au lovit acolo, unde ne dore mai multu, in sentimentulu nostru nationalu. Toate aceste planuri le esecuta sistemulu, nu cu bratie straine, ci insusi cu bratiile noastre proprii, de care, cu durere vedemu, ca elu are abundentia mare in țier'a romanésca.

Ce sa mai dicemu ore de viitorulu țierei, cându vedemu ca unu sistemulu asiă de perniciosu, au gasitu in serviciulu seu platitu, chiaru omēni, cari pana acumu vorbiau in numele natiunei, precum diaristi conducatori ai opiniunei publice; omēni cari au jecatu rolu, precum ministri, deputati, cu unu cuventu cea mai mare parte din ceea ce se numesce crem'a natiunei?

Sa ne oprimu in sa aici și sa nu mai ne facemu veninu de gasba. Sa terminamu acestu revista cu singur'a consolatiune, ca pōte providenti'a, care a scapatu Romanismulu din atatea atacuri barbare, va ingrijii și de asta data de elu, și nu 'lu va lasa in cele din urma sa cada prada persecutiuniloru streine.

Cu privire la serbarile nemțiesci mai culegemu dupa „Romanulu” din diuarie nemțiesci urmatorele:

In Elveti'a s'a numitu o comisiune de ancheta ca sa cerceteze causele manifestărei, — sângerōsa chiaru, — dela Zurich. Acea comisiune constata in raportulu seu cele ce dicemu și noi.

„Deca vomu caută, a disu dnu Sulzer, motive cari au adusu aceste scene deplorabile, amu potē s'o gasimu pōte in ur'a contr'a germaniloru, acestu este unu faptu gravu. Acestu faptu, sa lu marturisimu, ori cātu de straniu aru parē. Suntemu d'aceasi rasa, vorbimu acee-asi limba, avemu acee-asi cultura intelectuale, și cu toate acestea, o mare parte din poporulu nostru este plinu de o antipatie adâncă contr'a stărei politice a imperiulu vecinu. Acestu este necontestabile. Putemu sa consultamu tota pres'a, pretutindenti aceste manifestari se producu limpede ca diu'a: dispositiunea spiritelorū dincolo de Rhin nu este mai amicale cātă noi, de cātu dispositiunea spiritelorū noastre contr'a lorū. Alaturându aceste observări cu evenemintele din Joi'a trecuta, explicarea este gasita gat'a. Deca positiunea germaniloru aru fi adi inca acee-asi ca și acum diece ani, o asemenea incordare nu s'aru fi escatu, in sa de atunci esigintiele și vederile natiunei germane au devenitu cu totul altele. Ea eră plina de convingere ca nu i se acorda stim'a pre care crede ca pōte sa o pretinda. Acea stima ea a dobândit-o astadi prin stralucitele-i victorie.

„Dēru ce insemnăza acestu positiune d'a fi prim'a putere in Europa? Acestu insemnăza ore ca indata ce voiesce, pōte respandi spaima in juru-i? Ori cine aru luă o asemenea positiune, nu trebuia sa se mire deca nimēni nu va veni inaintei cu iubire. De la frica pana la ura pasulu este micu. Asiă dēru, deca in poporatu noastră s'au manifestatu ore cari temeri, acestu nu este de locu neexplicabile. Adaugati pre lângă acestu inca unu altu simțimentu, care nu ne face desonore: comiserationea ce ne inspira o natiune calcata in piciorē. O mare parte din istori'a noastră ne arēta ca poporulu elvetianu este priasu prin legaturu de amiciu mai puterice cu acea natiune, care nu vorbesce limb'a noastră și care apartiene unei alte rase . . . . .

„Cu ocaziunea imputărilor ce s'aru putea face autoritatiloru dela Zurich ca n'au sciutu sa opria-

sca desordinile, vomu pune cestiunea urmatore: Pentru ce orasiulu Berlin, care are atatea regimente, n'a potutu se opriescu straniu insurectiune care a isbucnit in Octobru 1862, și ore in cele din urma nu potē se parvina de cātu a respinge multimea tumultuōsa intr'unu locu deschisu? Pentru ce n'a fostu posibilu d'a comprime acelu tumultu enigmaticu, care s'a intemplat in inmormentarea lui Alesandru Unboldt? Cea-a ce n'a reesitu autoritatiloru berlinese, pentru ce sa na fia scusat autoritatiloru dela Zurich ca nu le a reesitu?”

Cuventulu tronului

alu imperatulu Germaniei, cu care deschise prim'a sesiune a parlamentulu imperiulu germanu.

Onorati domni,

Cându dupa unu gloriosu, dēru greu resbelu, pre care Germani'a pentru aperiarea nedependintei sele, l'a purtat și la incheiatu victoriosu, — pentru prim'a ora vedu inaintea mea adunarea imperiulu germanu, mai nainte de toate me simtu indemnatu a esprime cea mai supusa multumita lui Dumnezeu pentru acele rezultate epocali, ce din grati'a sea ni le a daruitu, de binecuvantarea fidelitătii și concordiei germane, eroismulu și disciplinei armatei noastre, sacrificărei de sine a natiunei germane. Amu ajunsu acea ce parinti nostri de multu timpu au doritu intru interesulu Germaniei: unionea și constituirea organica, asecurarea limitelorū, nedependint'a desvoltărei noastre nationale.

Consciint'a de unitate, de și invelita, purora a pastrat'o natiunea nemțiasca: intru insufletirea sea, cu care intrég'a natiune a pasitu la campu pentru aperiarea patriei periclitata, ea a ropta velulu și cu litere nestergibile a insemnatu pre campiele Franciei vointi'a sea d'a fi și de a remanē unu poporū unulu și unitu. Spiritulu ce traiesce in natiunea germana și petrunde cultur'a și moravurile cu institutiunile ei resbelice, precum și constituitiunea imperiulu, ferescu Germani'a in midiloculu victorieiloru ca sa nu abusedie din puterea cascigata prin unire. Respectulu ce preinde Germani'a fatia de autonomi'a ei propria bucuros și din inima a o va dovedi, și facia de nedependintia tuturor celoru-lalte state, fia acelea tari seu slabe. Germani'a noua, ce mai ieri scapă de marele resbelu, va fi garantata sicura pentru pacea Europei, pentru ca ea se simte destulu de tare ca regularea afaceriloru ei sa considere de problem'a ei speciale totu-d'o-data indestulatōre.

Spre deosebita satisfacere mi-a servitu, ca in acestu spiritulu alu păcei amu potutu realisa vocea Germaniei la negociatiunile care in conferinti'a din Londr'a, intrunita prin staruintiele midilocitōre ale ministeriulu meu de esterne, au aflatu spreziune indestulatōre.

Sublim'a proplema a acestui prim-parlamentu alu imperiulu germanu va fi deci a vindecă, pre cātu se pōte, ranele ce le-a causatu resbelulu, și a pronunția recunoscintia acelor'a cari au raportatu triumfulu cu sângele și vieti'a lorū.

Totu-de-odata, onorabili domni, veti incepe acele lucrări, prin care organele imperiulu germanu sa pōta cooperă solidarmente la implinirea problemei ce vi o propune constituitiunea, și care nu este alt'a decātu aperiarea drepturiloru Germaniei și naintarea salutei natiunei germane.

Prelucrările legislatiunei ordinare, din caus'a resbelulu, durere! . . . au suferitu intrerumpere și amânare: proiectele deci ce vi se voru presentă curgu d'adrechtulu din transformarea noua a Germaniei. Normele constitutionale cuprinse in tratatele din Noembre alu anului trecutū voru află in noua constructiune a constituitiunei imperiale asediarea și spreziunea lorū corespondiatōrie.

Participarea singuraticelorū state federative la spesele imperiulu ascēpta a fi regulata regalmente. Introducerea legilorū Germaniei nordice in Bavari'a, precum se doresce ea de regimulu regescu alu Bavariiei, va pretinde conlucrarea domnielorū vōstre.

Disponerea despre sum'a de desdaunare din partea Franciei pentru resbelu se va midiloci, cu incuviintiarea vōstra, dupa mesur'a lipselorū și pretensioniloru drepte alu părtilorū imperiulu: de asemenea vi se va substerne ratiotiniulu despre midilocéle intrebuintiate pentru purtarea resbelulu, indata ce voru concede impregiurările. Situatiunea teritoriiloru reocupate pre sēm'a Germaniei pretinde unele dispositiuni, alu cărōru fundamentu are sa se puna prin legislatiunea imperiulu.

Despre pensionarea ampoiatiloru, a militariloru, nu alt-cum despre ajutorarea celoru remasi dupa cei caduti, va avē sa fia creata o lege pentru intrég'a armata nemțiesca, care are egalū dreptu la multiamit'a natiunei.

Onorabili domni: Restaurarea imperiulu germanu sa fia pentru natiunea germana presemnulu de noue legi și pentru cele interne; resbelulu imperiulu nemțiescu, pre care-lu incheiaru atātu de gloriosu, sa urmedie pacea imperiulu nemțiescu nu mai putienu gloriōsa, și problem'a natiunei germane sa se restringa in a triumfă și in concertulu pentru binecuvantările păcei. Ajute Dumnezeu.

Onorate Dle Redactoru! Bine voesce a dă locu in pretiutulu diuaru „Tel. Rom.” urmatōrei mele declaratiuni:

Pâna cându stimabilulu d. corespondinte anonimulu va documentă in modu legalu, ca alegerea mea la sinodu și congressu s'au facutu „in urm'a premerselorū mele dispositiuni,” — pâna atunci toate cele scrise și dise in Nr. 102—1870. asupr'a-și in contr'a mea, le declaru: de netemeinice, minciuni grosolane a calumniei cu tendintia malițioasa de a-mi inegrī numele și vatamă onōrea. —

Despre deosebit'a mea stima asigurandu-ve — și sarbatorī fericite poltindu-ve, sum,

alu o. dnu Redactoru.

Clusiu 19 Martie 1871.

stimatoriu

V. Rosiescu

prot. românū greco-orient.

Conspectu

despre sum'a baniloru contribuiti din protopresbiteratulu românū gr. or. alu Clusiuulu prin colect'a intreprinsa in sensulu pręgratiōsei ordinaciuni din 23 Nov. nr. cons. 944, 1870. pentru ajutorulu edificărei de nou a bisericei și scōlei române gr. orientale din Seps San-Georgiu in secuime.

Clusiu 15 fl. 25 xr. Somesiu faleu 2 fl. Car'a 6 fl. 15 xr. Cosiocn'a 4 fl. Barei 2 fl. Banabiciu 1 fl. 80 xr. Lon'a sasēscă nu au contribuitu. Fili'a Stoln'a nu au contribuitu. Fenesielu nu au contribuitu. Muntele rece 2 fl. Somesiu rece 3 fl. Somesiu caldu 50 xr. dela parochu, — poporulu nu au voitū a daroi. Fili'a lapustesti nu au contribuitu. Marisielu 2 fl. 50 xr. Maguri 1 fl 20 xr. Giurcuti'a nu au contribuitu. Agribiciu 3 fl. Gerofidangau 1 fl. Fili'a Banfi-Dangau nu au contribuitu. Gero-Osiorheiu 1 fl. Fili'a Gestrade nu au contribuitu. Panicu 2 fl. Bedeciū 3 fl. 50 xr. Manasturu ungurescu 6 fl. Manasturu românescu 5 fl. Finciū 1 fl. Calatiele 1 fl. 40 xr. Bic'a romāna 3 fl. Valcau ungurescu 2 fl. 20 xr. Calat'a mare 7 fl. Fili'a Domosiu 2 fl. Butene nu au contribuitu. Rogosielu 2 fl. Siebesiu mare 5 fl. 30 xr. Nadisiu românescu 3 fl. 60 xr. Daneu 2 fl. Tamasi'a 2 fl. Cublesiu românescu nu au contribuitu. Simburulu-mare nu au contribuitu. Sum'a totala 93 fl. 40. xr.

Clusiu 12 Martiu 1871

prin

Vasilu Rosiescu m. p.
prot. românū gr. or.

Corespondinti'a Espediturei. On. Societ. rom. de lect. din Gherl'a. Amu primitu 5 fl.; pre trei patrare de anu in sa face abonamentulu 6 fl., asiă dara mai avemu sa primimu 1 fl.

Anunciu.

Mari'a Graeff veduva, carea pōta meseri'a versatoriei de clopote și a altorū obiecte de ciōie, arē onōra a incunoscintă pre on. publicu, ca prin asociarea densei cu unu barbatu versatu in toate detairile acestei meserie și prin acuirarea unei **bance de strunaria egalisatoriă** dupa sistemulu celu mai nou, e in posetiune de a continuă meseri'a și asiă de a primi asupr'a-și a face clopote de ori ce marime, prōscee de apa, pumpe sorbitōrie și apasatōrie, lucruri pentru fabrici, vinarsarii, și bererii, strunaria in feru pentru masine, pre lângă pretiurile cele ma moderate. Se primescu și reparaturu de totu felulu și se efectueiescu cu promptitudine.

Sabiuu, sub spinarea cānelui (unterer Iohannisreg) nr. 1097.

Burs'a de Vien'a.

Din 25 Martie (6 Aprilie) 1871.

Metalicele 5%	58 45	Act. de creditu	274
Imprumut. nat. 5%	68 25	Argintulu	122 75
Actiile de banca	726	Galbinulu	5 89